

**ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення вченої ради
університету
29 серпня 2022 року,
протокол № 1 .

Перша проректорка, головуєча на
засіданні вченої ради університету,
кандидатка наук з державного управління,
доцентка

_____ Ірина КОВТУН
29 серпня 2022 року

м.п.

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«ЮВЕНАЛЬНА ЮСТИЦІЯ»
для підготовки на першому освітньому рівні
здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра
за спеціальністю 081 Право
галузі знань 08 Право

м. Хмельницький
2022

РОЗРОБНИК:

доцентка кафедри кримінального права та процесу,
кандидатка юридичних наук, доцентка

«04» серпня 2022 року _____ Наталя ХМЕЛЕВСЬКА

СХВАЛЕНО:

кафедрою кримінального права та процесу 05серпня 2022 року,
протокол № 1.

Завідувач кафедри,
кандидат юридичних наук,
доцент _____ Сергій КРУШИНСЬКИЙ
«05» серпня 2022 року

Декан юридичного факультету,
кандидат юридичних наук, доцент _____ Віктор ЗАХАРЧУК
«05» серпня 2022 року

ПОГОДЖЕНО:

Рішення методичної ради університету «25» серпня 2022 року,
протокол № 1.

Голова методичної ради університету, кандидатка наук з державного
управління, доцентка

«25» серпня 2022 року _____ Ірина КОВТУН

ЗМІСТ

Стор.

1.	Опис навчальної дисципліни		–	1
2.	Заплановані результати навчання		–	3
3.	Програма навчальної дисципліни		–	6
4.	Структура вивчення навчальної дисципліни		–	7
	4.1.	Тематичний план навчальної дисципліни	–	7
	4.2.	Аудиторні заняття	–	7
	4.3.	Індивідуальні завдання	–	8
5.	Методи навчання та контролю		–	8
6.	Схема нарахування балів		–	9
7.	Рекомендовані джерела		–	10
	7.1.	Нормативно-правові акти	–	10
	7.2.	Література	–	11
8.	Інформаційні ресурси в Інтернеті		–	15

1. Опис навчальної дисципліни

1. Шифр і назва галузі знань	– 08 Право
2. Код і назва спеціальності	– 081 Право
3. Назва спеціалізації	– спеціалізація не передбачена
4. Назва дисципліни	– Ювенальна юстиція
5. Тип дисципліни	– вибіркова
6. Код дисципліни	– ВДПП 2.2.36
7. Освітній рівень, на якому вивчається дисципліна	– перший освітній рівень
8. Ступінь вищої освіти, що здобувається	– бакалавр
9. Курс / рік навчання	– четвертий
10. Семестр	– восьмий
11. Обсяг вивчення дисципліни:	
1) загальний обсяг (кредитів ЄКТС / годин)	– 3,0 / 90
2) денна форма навчання:	
аудиторні заняття (годин)	– 40
% від загального обсягу	– 33,3
лекційні заняття (годин)	– 20
% від обсягу аудиторних годин	– 50,0
семінарські заняття (годин)	– 20
% від обсягу аудиторних годин	– 50,0
самостійна робота (годин)	– 80
% від загального обсягу	– 66,7
тижневих годин:	
аудиторних занять	– 3
самостійної роботи	– 2

- 3) заочна форма навчання:
аудиторні заняття (годин)	–	24
% від загального обсягу	–	20,0
лекційні заняття (годин)	–	12
% від обсягу аудиторних годин	–	50,0
семінарські заняття (годин)	–	12
% від обсягу аудиторних годин	–	50,0
самостійна робота (годин)	–	96
% від загального обсягу	–	80
- тижневих годин:
аудиторних занять	–	1,6
самостійної роботи	–	6,4
12. Форма семестрового контролю – залік
13. Місце дисципліни в логічній схемі:
1) попередні дисципліни	–	ОДПП 1.2.5. Організація судових та правоохоронних органів ОДПП 1.2.9.Кримінальне право ОДПП 1.2.18. Кримінальне процесуальне право
2) супутні дисципліни	–	ВДПП 2.2.19 Основи адвокатської діяльності ВДПП 2.2.20 Основи прокурорської діяльності
14. Мова вивчення дисципліни – українська.

2. Заплановані результати навчання

Навчальна дисципліна «Ювенальна юстиція» забезпечує досягнення таких результатів навчання, передбачених освітньо-професійною програмою «Бакалавр права»:

ПРН 4. Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми.

ПРН 5. Давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю.

ПРН 6. Оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему

ПРН 9. Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій.

ПРН 12. Доносити до респондента матеріал з певної проблематики доступно і зрозуміло.

ПРН 20. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.

ПРН 21. Застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.

ПРН 22. Готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях.

ПРН 23. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

<i>Після завершення вивчення дисципліни здобувач повинен продемонструвати такі результати навчання:</i>
<i>1. Знання</i> <i>(здатність запам'ятовувати або відтворювати факти (терміни, конкретні факти, методи і процедури, основні поняття, правила і принципи, цілісні теорії тощо)</i>
1.1) відтворювати визначення понятійно-термінологічного апарату дисципліни;
1.2) називати законодавчі акти, які регулюють ювенальну юстицію;
1.3) описувати характерні ознаки поглядів ювенальну юстицію в кримінальному судочинстві вітчизняних та зарубіжних вчених;
1.4) визначати місце юриста, який працює з неповнолітніми серед учасників кримінального процесу;
1.5) Знати специфіку та моделі ювенальної юстиції.
<i>2. Розуміння</i> <i>(здатність розуміти та інтерпретувати вивчене, уміння пояснити факти, правила, принципи; перетворювати словесний матеріал у, наприклад, математичні вирази; прогнозувати майбутні наслідки на основі отриманих знань)</i>
2.1) пояснювати нормативний зміст ювенальної юстиції;
2.2) розуміти систему та основні функції органів та установ, що опікуються правами дитини;
2.3) обговорювати тактику та методику комунікації з неповнолітніми, які є в контакті чи в конфлікті з законом;
2.4) пояснювати засади діяльності ювенальних юристів.
<i>3. Застосування знань</i> <i>(здатність використовувати вивчений матеріал у нових ситуаціях (наприклад, застосувати ідеї та концепції для розв'язання конкретних задач)</i>
3.1) застосовувати набуті знання для аналізу відповідності національного законодавства міжнародним стандартам захисту прав дитини;
3.2) застосовувати ювенально-правову методологію при аналізі судової практики справ за участю неповнолітнього;
3.3) застосовувати набуті знання для аналізу відповідності національного законодавства

міжнародним стандартам захисту прав дитини;
3.4) демонструвати вміння складати проекти документів, які використовують у ювенальній юстиції.
4. Аналіз
<i>(здатність розбивати інформацію на компоненти, розуміти їх взаємозв'язки та організаційну структуру, бачити помилки й огріхи в логіці міркувань, різницю між фактами і наслідками, оцінювати значимість даних)</i>
4.1) аналізувати правову природу ювенальної юстиції;
4.2) аналізувати реформи законодавства щодо правового статусу неповнолітнього та пропонувати їх удосконалення;
4.3) визначати місце ювенальних суддів, прокурорів, слідчих, захисників, громадських організацій у кримінальному провадженні;
4.4) досліджувати сутність участі неповнолітніх у кримінальному судочинстві;
4.5) виявляти проблеми, що виникають у практичній діяльності застосування відновного правосуддя.
5. Синтез
<i>(здатність поєднувати частини разом, щоб одержати ціле з новою системною властивістю)</i>
5.1) пропонувати перспективи розвитку ювенальної юстиції в Україні;
5.2) узагальнювати участь сторін у процедурі медіації;
5.3) формулювати пропозиції щодо вдосконалення чинного законодавства та правозастосовної практики;
5.4) формулювати власні висновки по вивченому матеріалу.
6. Оцінювання
<i>(здатність оцінювати важливість матеріалу для конкретної цілі)</i>
6.1) встановлювати наявність порушення у сфері ювенальної юстиції;
6.2) критикувати зміст законодавства, що регулює ювенальну юстицію;
6.3) оцінювати участь неповнолітніх та осіб, які з ними працюють під час провадження в суді першої інстанції;
6.4) оцінювати правосуддя, дружнє до дитини.
7. Створення (творчість)
<i>(здатність до створення нового культурного продукту, творчості в умовах багатовимірності та альтернативності сучасної культури)</i>
7.1) складати проекти основних процесуальних документів, що використовуються у кримінальному процесі з неповнолітніми;
7.2) використовувати знання з ювенальної юстиції у професійній практиці;
7.3) пропонувати особливості реалізації відновного правосуддя за участі неповнолітніх;
7.4) планувати закономірності розвитку і соціальну цінність ювенальної юстиції в Україні.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. 1. Міжнародно-правові стандарти прав дитини.

Міжнародні стандарти прав дитини як база ювенальної юстиції.
Міжнародне співробітництво у сфері ювенальної юстиції. Мінімальні Стандартні Правила ООН про відправлення правосуддя щодо неповнолітніх (Пекінські правила) – головний міжнародний акт щодо ювенальної юстиції. Інші універсальні стандарти ювенальної юстиції.

Тема 2. Правові засади ювенальної юстиції в Україні.

Ювенальна кримінальна політика. Принципи ювенальної юстиції України.
Примусові заходи виховного характеру для неповнолітніх. Особливості провадження у справах про злочини неповнолітніх. Особливості пробаційних програм стосовно неповнолітніх. Особливості адміністративної відповідальності неповнолітніх.

Тема 3. Відновний підхід в ювенальній юстиції.

Теоретико-правові основи та міжнародні стандарти відновної ювенальної юстиції.
Принципи, переваги та форми відновного правосуддя. Медіація в ювенальній юстиції. Застосування відновного правосуддя щодо неповнолітніх у США та Канаді. Європейські моделі відновного правосуддя. Відновне правосуддя за законодавством України. Роль медіації у відновному правосудді відносно неповнолітніх.

Тема 4. Організаційні засади ювенальної юстиції в Україні.

Сучасна система органів та служб у справах неповнолітніх в Україні.
Спеціально уповноваженні підрозділи Національної поліції та прокуратури у механізмі захисту прав неповнолітніх. Суд у системі органів ювенальної юстиції. Служби у справах дітей та органи місцевого самоврядування у системі ювенальної юстиції.

Тема 5. Роль громадських організацій в системі ювенальної юстиції: вітчизняний та зарубіжний досвід.

Роль громадських організацій в системі ювенальної юстиції в Україні. Роль громадських організацій в системі ювенальної юстиції в США. Роль громадських організацій в системі ювенальної юстиції в країнах Європейського Союзу та Азії.

Тема 6. Зміст стандартів правосуддя, дружнього до дитини.

Правова основа та порядок проведення допиту неповнолітнього. Особливості проведення слідчого експерименту за участю неповнолітньої особи. Порядок проведення експертизи за участю неповнолітнього. Порядок проведення обшуку за участю неповнолітнього. Порядок затримання неповнолітнього у якості підозрюваного. Особливості судового розгляду за участі неповнолітніх.

Тема 7. Особливості ефективної участі неповнолітнього у кримінальному провадженні.

Поняття «зеленої» кімнати для неповнолітнього. Особливості призначення покарання та звільнення від нього неповнолітніх. Особливий порядок кримінального процесу за участі неповнолітніх. Застосування заходів виховного характеру до неповнолітніх. Особливості участі неповнолітніх потерпілих та свідків у кримінальному процесі.

Тема 8. Правовий статус засуджених неповнолітніх та їх ресоціалізація.

Особливості установ відбування покарання неповнолітніми в Україні та світі. Поняття ресоціалізації неповнолітніх. Основи правового статусу засуджених неповнолітніх. Суб'єктивні права засуджених неповнолітніх. Законні інтереси засуджених неповнолітніх. Юридичні обов'язки засуджених неповнолітніх.

4. Структура вивчення навчальної дисципліни

4.1. Тематичний план навчальної дисципліни

№ те - м и	Назва теми	Кількість годин												
		Денна форма						Заочна форма						
		ус бо го	у тому числі					ус бо го	у тому числі					
			ле к- ції	СЗ / П З	ла за н.	ін за вд	С Р С		ле к- ції	СЗ / П З	ла за н.	ін за вд	С Р С	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
1.	Тема 1. Міжнародно-правові стандарти прав дитини.	8	2				6	8	2					6
2.	Тема 2. Правові засади ювенальної юстиції в Україні.	13	4	2			7	13	4	2				7
3.	Тема 3. Відновний підхід в ювенальній	10	2	2			6	10	2	2				6

	юстиції.												
4.	Тема 4. Організаційні засади ювенальної юстиції в Україні.	11	2	2			7	11	2	2			7
5.	Тема 5. Роль громадських організацій в системі ювенальної юстиції: вітчизняний та зарубіжний досвід.	10	2	2			6	10	2	2			6
6.	Тема 6. Зміст стандартів правосуддя, дружнього до дитини.	10	2	2			6	10	2	2			6
7.	Тема 7. Особливості ефективної участі неповнолітнього у кримінальному провадженні.	8	2				6	8	2				6
8.	Тема 8. Правовий статус засуджених неповнолітніх та їх ресоціалізація.	10	4				6	10	4				6
	Всього:	90	20	20			50	90	20	20			50

4.2. Аудиторні заняття

4.2.1. Аудиторні заняття (лекції, семінарські заняття) проводяться згідно з темами та обсягом годин, передбаченими тематичним планом.

4.2.2. Плани лекцій з передбачених тематичним планом тем визначаються в підрозділі 1.2 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.2.3. Плани семінарських занять з передбачених тематичним планом тем, засоби поточного контролю знань та методичні рекомендації для підготовки до занять визначаються в підрозділі 1.3 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.3 Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання передбачаються у формі опрацювання теоретичних питань до кожної теми навчальної дисципліни.

Крім того, студенти можуть виконувати науково-дослідні завдання на теми, погоджені викладачем.

5. Методи навчання та контролю

Під час лекційних занять застосовуються:

- усний виклад змісту теми;
- роздатковий матеріал (процесуальні документи);
- мультимедійна презентація;
- презентація за допомогою QR коду;
- практична демонстрація роботи ювенальних юристів з допомогою юридичних інновацій.

На практичних заняттях застосовуються:

- інтерактивні методи навчання;
- дискусійне обговорення проблемних питань;
- вирішення ситуаційних завдань;
- складання процесуальних документів;
- повідомлення про виконання індивідуальних завдань;
- проведення ділових ігор.

Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни проводиться у таких формах:

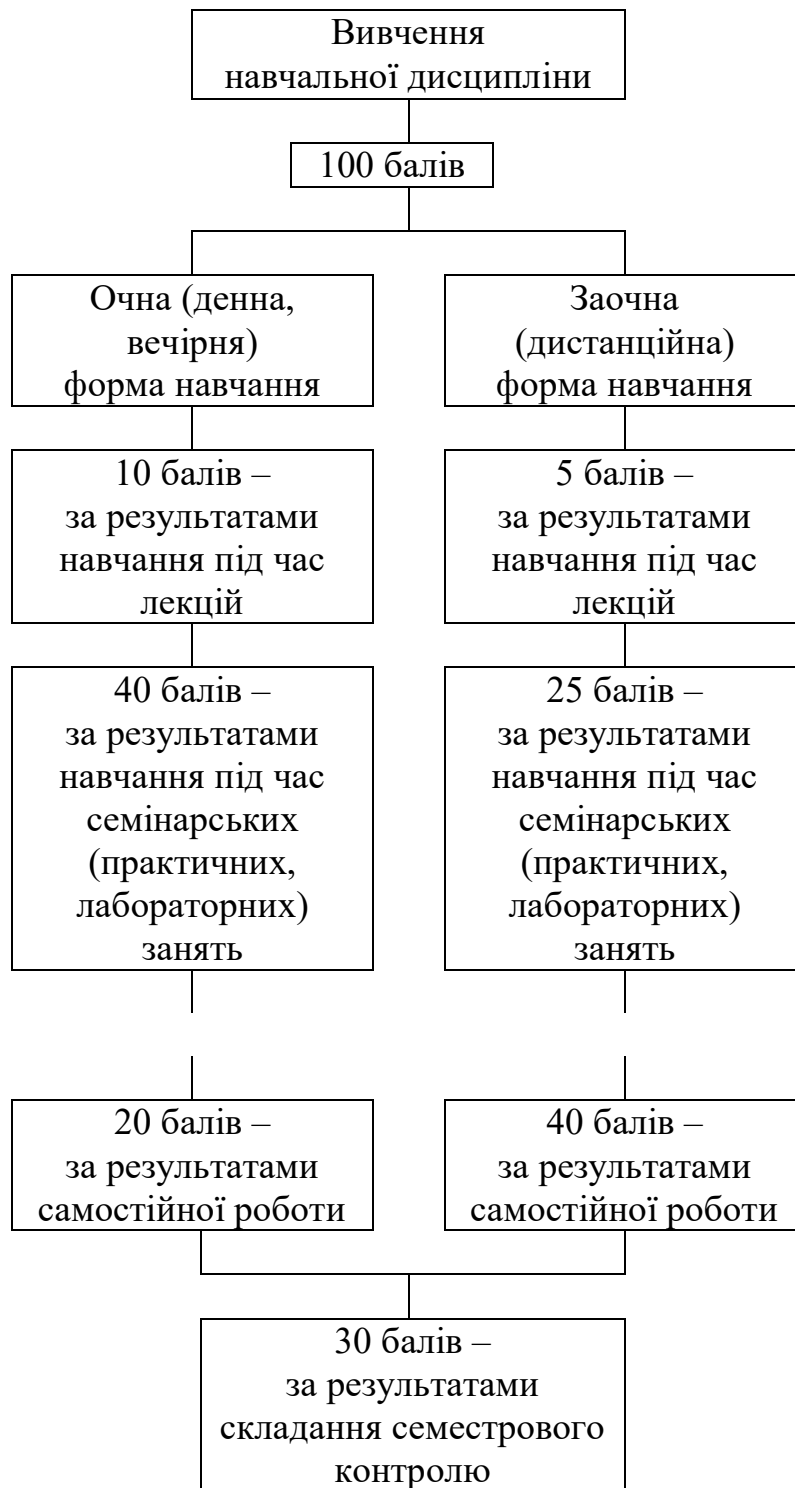
- 1) усне або письмове (у тому числі тестове) бліц-опитування студентів щодо засвоєння матеріалу попередньої лекції;
- 2) усне опитування на практичних заняттях;
- 3) вирішення ситуаційних завдань на практичних заняттях;
- 4) захист підготовленого звіту з індивідуального завдання;
- 5) складання процесуальних документів на практичних заняттях;
- 6) написання поточних контрольних робіт.
- 7) робота у міні групах.

Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі усного заліку, в тому числі із можливістю застосування сучасних технологій.

Структура залікового білету включає два теоретичних питання.

6. Схема нарахування балів

6.1. Нарахування балів студентам з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до такої схеми:

7. Рекомендовані джерела

7.1. Основні джерела

7.1.1. Нормативно-правові акти

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. (із змінами, внесеними Законами України від 08.12.2004 № 2222-IV, від 01.02.2011 № 2952-VI, від 19.09.2013 № 586-VII, від 21.02.2014 № 742-VII, від

- 02.06.2016 № 1401-VIII) // URL:
<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.
2. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод. // [Електронний ресурс]. - URL:: http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=995_004
 3. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012 року № 4651 - VI // URL:
<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>
 4. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05.07.2012 року № 5076 – IV. URL:: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/5076-17>.
 5. Про прокуратуру: Закон України від 04.10.2014 року № 1697 - VII // URL:: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1697-18>
 6. Конвенція ООН про права дитини від 20.11.1989 р. URL:
https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_021#Text
 7. Конвенція ООН проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання від 10.12.1984 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_085#Text
 8. Конвенція про заборону та негайні заходи щодо ліквідації найгірших форм дитячої праці № 182, ухвалена в межах Міжнародної організації праці 17.06.1999 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_166#Text
 9. Конвенція Ради Європи про захист дітей від сексуальної експлуатації та сексуального розбещення від 25.10.2007 р. URL:
https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_927
 10. Мінімальні стандартні правила ООН, що стосуються відправлення правосуддя щодо неповнолітніх 1985 року. URL:
https://ips.ligazakon.net/document/view/MU85321?an=2&ed=1985_11_29

7.1.2. Література

1. Варфоломеева Т.В., Адвокатура в Україні. К.: Юрінком Інтер, 2010. 400 с.
2. Зейкан Я.П. Адвокат: кримінальні справи: Методичні поради: в 2-х частинах. К.: ВД Дакор, 2012. 728 с.
3. Зейкан Я.П. Настільна книга адвоката у кримінальній справі (КПК 2012). К.: ВД Дакор, 2013. 576 с.
4. Кримінально-процесуальні гарантії діяльності адвоката: монографія. К.: КНТ, 2014. 170с.
5. Михайлів С.В. Адвокат-представник потерпілого у кримінальному процесі: автореф. дис. на здобут. наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.09 «Кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза». Нац. акад. внутр. справ. К. 2011. 18 с.
6. Молдован А.В. Забезпечення обвинуваченому права на захист у кримінальному процесі Федеративної Республіки Німеччини та України (порівняльно-правове дослідження): автореф. дис. на здобут. наук. ступеня канд. юрид. наук. К. 2003. 22 с.

7. Погорецький М. А. Адвокатура України: підручник. Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Юрид. ф-т. - Київ : Юрінком Інтер, 2014. 365 с.
8. Словацький І.О. Діяльність адвоката-захисника у кримінальному процесі: Навчальний посібник. К.: Атіка. 2003. 351 с.
9. Соколов В. Соціально-економічні стандарти та права людини в Європейському Союзі на сучасному етапі його розвитку. Віче №18, 2009. URL: <http://www.viche.info/journal/1638/>
10. Фесенко В.І. Правники з-за кордону можуть скласти серйозну конкуренцію нашим адвокатам. URL: http://zib.com.ua/ua/9773-fesenko_pravniki_zza_kordonu_mozhut_sklasti_seryoznu_konkur.html
11. 1. Хмелевська Н. В. Особливості надання адвокатом правничої допомоги неповнолітнім в кримінальному судочинстві. – 2017. - №1(38) – с.57-65
12. Теоретичні та прикладні аспекти права на захист під час затримання.- Вісник Асоціації кримінального права України. – 2018. Випуск №2. – С. 180-188
13. Гарматюк В. О., Хмелевська Н. В. Окремі аспекти застосування практики Європейського суду з прав людини під час здійснення правосуддя у кримінальних провадженнях щодо корупційних злочинів. - Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка. №2(2020) С. 118-122
14. Гарматюк В. О., Хмелевська Н. В. Міжнародні стандарти забезпечення здійснення правосуддя в кримінальних провадженнях щодо корупційних злочинів Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка. №3 (2020) С. 150-159
15. Хмелевська Н. В. Деякі аспекти захисту в кримінальних провадженнях щодо корупційних злочинів. Вісник Асоціації кримінального права. 2020. Том 2, №14. С. 316-328
16. Mykola Veselov, Tetiana Rekunenka, Ruslan Pylypiv, Natalia Khmelevska, Mykhailo Korol. Ensuring the rights and legitimate interests of children as participants in public relations. Ad Alta: Journal of Interdisciplinary Research. volume 11, issue 01. 2021. P. 365-368. URL: <http://www.magnanimitas.cz/currently-published>
17. Omelchuk, O.M., Haiur, I.Y., Kozytska, O.G., Prysiashna, A.V., Khmelevska N. V. Analysis of the activities of lawenforcement authorities in the field of combating crime and corruption offences. Journal of Money Laundering Control, Vol. ahead-of-print No. ahead-of-print. <https://doi.org/10.1108/JMLC-07-2021-0073>
18. Опацький Р.М. Ювенальна політика в Україні: теорія, правова основа, інституалізація: монографія. Запоріжжя: Дике Поле, 2013. 464 с.
19. Бандурка І.О. Діти, сім'я, злочинність неповнолітніх: взаємозалежність: монографія. Харків: Золота миля, 2014. 280 с.
20. Міжнародний досвід попередження та протидії домашньому насильству: монографія / А.О. Галай, В.О. Галай, Л.О. Головка, В.В. Муранова та ін. / За заг. ред. А.О. Галай. К.: КНТ, 2014.

- 160 с.
21. Блага А.Б. Насильство в сім'ї (кримінологічний аналіз і запобігання) : монографія. – Харків : ФО-П Макаренко, 2014. 360 с.
22. Бандурка І.О. Кримінально-правовий захист дитинства в Україні: монографія. Харків: Золота миля, 2015. 408 с.
23. Михайлова І.М. Ювенальна юстиція в системі запобігання злочинам неповнолітніх: автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук за спеціальністю 12.00.08 – кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право. К.: Національна академія внутрішніх справ, 2015. 20 с.
24. Назимко Є.С. Запровадження у навчальний процес вищих навчальних закладів юридичного профілю навчальної дисципліни «Ювенальна пеналогія»: необхідність, очікувані результати. Проблеми правознавства та правоохоронної діяльності. 2015. № 1. С. 82-87.
25. Копотун І.М., Рудик М.М. Правові та організаційні основи запобігання злочинам, що вчиняються молодіжними футбольними угрупованнями в Україні: монографія. Дніпро: Середняк Т.К., 2016. 237 с.
26. Юзікова Н.С. Злочинність неповнолітніх: особливості, сучасні тенденції та заходи запобігання і протидії їй: монографія. Дніпро: Біла К.О., 2016. 510 с.
27. Назимко Є.С. Інститут покарання неповнолітніх у кримінальному праві України. К.: ВД «Дакор», 2018. 336 с.
28. Стешенко В. М. Правовий захист прав дітей та підлітків і безпечний інформаційний простір : навч. посіб. / В. М. Стешенко. – 2-ге вид., змінене. – Харків : Право, 2019. 392 с.
29. Всеукраїнська фундація "Захист прав дітей" URL: <https://www.aufcr.com>
30. Аналіз національної законодавчої бази України щодо діючої системи захисту дітей у конфлікті з законом https://www.aufcr.com/_files/ugd/680d8b_c5c62449c49145d6b31b609a3d7496c1.pdf
31. Українська мережа за права дитини. URL: <https://childrights.org.ua>
32. Аналітичний звіт за результатами онлайн опитування прокурорів, суддів, поліцейських, адвокатів, юристів «Посилення реагування та забезпечення прав дітей на захист від насильства, зокрема сексуального насильства, експлуатації, у тому числі в мережі Інтернет». URL: <https://la-strada.org.ua/download/zvit-posylennya-reaguvannya-ta-zabezpechennya-prav-ditej>

33. Ла Страда-Україна. URL: <https://la-strada.org.ua/wp-content/uploads/2022/04/ukrainian-caring-for-children-through-conflict-and-displacement-booklet-unodc.pdf>
34. Партнерство «Кожній дитині». URL: <http://www.p4ec.org.ua/>
35. ЮНІСЕФ в Україні. URL: <https://www.unicef.org/ukraine/spilno-cash-transfers>
36. Оцінка існуючих моделей та практик соціальної роботи та соціальних послуг на рівні громади. URL: <http://www.p4ec.org.ua/upload/education/library/1512630861.pdf>
37. HealthRight International (Право на здоров'я). URL: <http://www.healthright.org.ua/uk/>

8. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. <http://www.rada.gov.ua/> - Веб-портал Верховної Ради України
2. <http://www.gp.gov.ua/> - Веб-портал Генеральної прокуратури України
3. <http://unba.org.ua/> - Веб-портал Національної асоціації адвокатів України
4. <http://nbuv.gov.ua/> - Веб-сайт Національної бібліотеки України імені В.І.Вернадського
5. <http://gntb.gov.ua/ua/> - Веб-сайт Веб-сайт державної науково-технічної бібліотеки України
6. <http://www.ounb.km.ua/> - Веб-сайт Хмельницької обласної універсальної наукової бібліотеки